

Kielce, dnia 17-09-2024

Znak:PNK.III.431.47.2024

Rada Gminy w Radkowie

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę problemową zadań realizowanych przez Radę Gminy w Radkowie¹ w dniach 6-7 sierpnia 2024 r. w zakresie przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przeprowadziły: Katarzyna Frąszczak – inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach (kierownik zespołu kontrolnego) oraz Magdalena Ściwiarska – inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach (członek zespołu kontrolnego) na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli Nr 561/2024 i Nr 562/2024 z dnia 22.07.2024 r. wydanych przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego.

Kontrola została przeprowadzona w siedzibie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, na podstawie dokumentacji przekazanej przez jednostkę kontrolowaną.

Podstawa prawna kontroli:

¹ Z siedzibą w Urzędzie Gminy w Radkowie, Radków 99, 29-135 Radków

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 i art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie³ oraz art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁴.

Zakres kontroli:

Sprawdzenie realizacji przez Radę Gminy w Radkowie ustawowego obowiązku, dotyczącego przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków, wynikającego z ustawy Kodeks postępowania administracyjnego oraz z przepisów wykonawczych.

Okres objęty kontrolą:

01.01.2023 r. – 12.07.2024 r.

Ocena działalności organu⁵:

Wykonywanie zadań w zakresie organizacji przyjmowania oraz rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez Radę Gminy w Radkowie - **oceniłam pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Ustalenia kontroli:

Kontrolę organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przeprowadzono w zakresie zgodności sposobu rejestracji skarg i wniosków z wymogami art. 254 k.p.a., prawidłowości terminów przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków oraz analizy dokumentacji załatwionych skarg i wniosków.

² T. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224

³ T. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 190

⁴ T. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 572 - zwany dalej k.p.a.

⁵ Wojewoda Świętokrzyski stosuje, zgodnie z zarządzeniem Nr 132/2019 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli zewnętrznej przez pracowników Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Tryb przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków regulują przepisy powszechnie obowiązujące w tym zakresie tj. przepisy działu VIII k.p.a. oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 roku w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków⁶.

Zgodnie z art. 18 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁷ zw. dalej u.s.g. *rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji. Zasady i tryb działania Komisji Skarg Wniosków i Petycji Rady Gminy w Radkowie określono w Rozdziale 8 Statutu Rady Gminy w Radkowie⁸, zgodnie z art 18 b ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.*

Z Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Radkowie⁹ wynika, że prowadzenie spraw związanych z obsługą Rady Gminy należy do zadań Referatu Organizacyjnego (§ 20 ust. 2).

Przyjmowanie obywateli w sprawach skarg i wniosków oraz zamieszczanie wymaganych informacji (art. 253 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Zgodnie z art. 253 § 1-4 k.p.a. organy państwowe, organy samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych obowiązane są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków w ustalonych przez siebie dniach i godzinach. Kierownicy organów wymienionych w § 1 lub wyznaczeni przez nich zastępcy obowiązani są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków co najmniej raz w tygodniu. Dni i godziny przyjęć powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny się odbywać w ustalonym dniu po godzinach pracy. Informacja o dniach i godzinach przyjęć powinna być wywieszona na widocznym miejscu w siedzibie danej jednostki organizacyjnej oraz w podporządkowanych jej jednostkach organizacyjnych.

Ustalono, że Przewodniczący Rady Gminy w Radkowie przyjmuje interesantów w sprawach skarg i wniosków we wtorki w godzinach 10.00 - 12.00, a powyższa informacja

⁶ Dz. U. Nr 5, poz. 46, zwane dalej rozporządzeniem

⁷ J.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.

⁸ Uchwała Nr XXXVI/228/2018 Rady Gminy w Radkowie z dnia 3 października 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Radków ze zm.

⁹ Załącznik do Zarządzenia Nr 8/2017 Wójta Gminy Radków z dnia 1 lutego 2017 roku ze zm.

została wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Radkowie. Czas pracy Urzędu Gminy wyznaczono od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30 - 15.30.

Wyznaczenie godzin przyjęcia w trakcie standardowo przyjętych godziny pracy Urzędu świadczy o niespełnieniu przez Radę Gminy w Radkowie wymagań nałożonych art. 253 § 3 k.p.a. i stanowi **nieprawidłowość**.

[Dowód: akta kontroli nr 9]

Rejestr skarg i wniosków

Rada Gminy w Radkowie prowadzi spis spraw – zamiast rejestru - dla skarg i wniosków wpływających do organu. Spis spraw zawiera, co prawda, układ rubryk ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania skarg i wniosków w myśl art. 254 k.p.a. Nosi on jednak nazwę Skargi i wnioski przekazane do załatwienia według właściwości i oznaczony jest symbolem klasyfikacyjnym 1511. Zgodnie z art. 254 k.p.a. *skargi i wnioski składane i przekazywane do organów państwowych, organów samorządu terytorialnego i innych organów samorządowych i organów organizacji społecznych oraz związane z nimi pisma i inne dokumenty rejestruje się i przechowuje w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków*. K.p.a. nakłada tym przepisem obowiązek prowadzenia osobnego rejestru – gdyż w przepisie wspomina się o rejestrowaniu – dedykowanego skargom i wnioskom składanym i przekazywanym do organów państwowych (...). Ma to m.in. na celu ułatwienie kontroli przebiegu i terminów załatwiania spraw. Brak rejestru skarg i wniosków **uchybia** – w ocenie kontrolujących – przepisowi 254 k.p.a. Dodatkowo kontrolujące zwracają uwagę, że prowadzony obecnie wykaz należałoby dostosować do jego przeznaczenia - nie tylko w zakresie nazwy, ale także symbolu klasyfikacyjnego z jednolitego rzeczowego wykazu akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki¹⁰.

W kontrolowanym okresie w rejestrze zaewidencjonowano dwie skargi rozpatrzone bezpośrednio przez Radę Gminy oraz pismo od Wojewody Świętokrzyskiego z prośbą o przesłanie zbiorczej informacji dot. ilości i sposobu rozpatrzenia i załatwienia skarg i wniosków w latach 2021 i 2022, które nie powinno być rejestrowane w rejestrze skarg

¹⁰ Stanowiącym załącznik Nr 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych z dnia 18 stycznia 2011 r. (Dz. U. Nr 14, poz. 67 ze zm.)

i wniosków.

[Dowód: akta kontroli nr 2]

Skargi rozpatrzone i załatwione przez Radę Gminy w Radkowie

Zgodnie z przesłaną do Wojewody Świętokrzyskiego informacją przedkontrolną¹¹, do Rady Gminy w Radkowie w kontrolowanym okresie wpłynęły dwie skargi. Nie odnotowano wpływu wniosków.

Na podstawie przekazanej do kontroli dokumentacji ustalono, że pismo zarejestrowane pod poz. 1/2023 – znak OR.1511.1.2023 nie nosi znamion skargi wynikających z przepisów k.p.a., więc nie podlega kontroli. Zgodnie z art. 227: *przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw*. Z analizy dokumentów wynika, że nadawca pisma (przedłożonego do kontroli jako skarga) zgłosił w nim, że nie został poinformowany personalnie – przez Przewodniczącego Rady - o terminie sesji. Zwraca się, tym samym, do Rady o upomnienie Przewodniczącego. Ponadto, pismo stanowi prośbę o informowanie nadawcy o datach sesji w formie e-mail lub sms. Nadawca przypomina też Radzie o obowiązujących ją przepisach w zakresie zawiadamiania o sesjach. Nadawca otrzymał odpowiedź e – mailem – od Przewodniczącego Rady Gminy - w której wskazano mu miejsca publikacji zawiadomień o terminach sesji. Treść pisma oraz sposób załatwienia sprawy nie świadczą o tym, aby stanowiło ono skargę w trybie k.p.a. Pismo nie nosi też znamion wniosku z k.p.a., gdyż nie dotyczy *spraw ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności* – co wyznacza art. 241 k.p.a.

[Dowód: akta kontroli nr 11]

W toku badania skargi zarejestrowanej pod poz. 1/2024 - znak OR.1511.1.2024 ustalono, że:

- 1) Przewodniczący Rady Gminy przekazał skargę Przewodniczącemu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego oraz

¹¹ Korespondencja z dnia 12.07.2024 r. – w tym skan spisu spraw.

przeanalizowania i zaopiniowania przedstawionych w skardze zarzutów. Na posiedzenie Komisji zaproszono Skarżącego.

- 2) Rada Gminy załatwiła skargę w stosownej formie podejmując uchwałę w sprawie rozpatrzenia skargi.
- 3) Do skarżących wysłano zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi (pismo przewodnie wraz z uchwałą Rady Gminy o sposobie rozpatrzenia skargi), które zawierało wszystkie elementy wskazane w art. 238 § 1 zd. pierwsze k.p.a., uzasadnienie faktyczne oraz pouczenie o treści art. 239 k.p.a., brak uzasadnienia prawnego stanowi przedmiot odrębnego postępowania.

Stwierdzono ponadto, że:

- 1) sprawę załatwiono z przekroczeniem ustawowego terminu (art. 237 § 1 - *bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca*), gdyż zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi, która wpłynęła drogą mailową w dniu 14.01.2024 r., wysłano w dniu 8.03.2024 r. Powyższe stanowi **nieprawidłowość**.
- 2) Zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi nie było doręczone zgodnie z art. 39 k.p.a., gdyż wysłano je zwykłym listem, co stanowi **uchybiecie**.

Dodatkowo, kontrolujące zwracają uwagę na błędny znak sprawy. Zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki, skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio (w tym na jednostki podległe) powinny być oznaczone symbolem klasyfikacyjnym 1510. Stwierdzono, że sprawę oznaczono symbolem 1511 - skargi i wnioski przekazane do załatwienia według właściwości.

Uwzględniając powyższą ocenę i uwagi zalecam:

1. dostosowanie godzin przyjmowania interesantów w sprawach skarg i wniosków do art. 253 § 3 k.p.a.,
2. wzmocnienie nadzoru nad poprawnością prowadzenia rejestru skarg i wniosków, w tym dostosowanie rejestru do wymogów ustanowionych przez art. 254 k.p.a.,
3. wzmocnienie nadzoru nad rejestrowaniem skarg,
4. przestrzeganie terminowości załatwiania skarg i wniosków, zgodnie z postanowieniami art. 237 § 1 i 4 k.p.a.,
5. wysyłanie zawiadomień o sposobie załatwienia skargi zgodnie z art. 39 k.p.a.,
6. nadawanie właściwych symboli klasyfikacyjnych sprawom.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień, a także o przekazanie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Michał Skotnicki
Wicewojewoda Świętokrzyski